Yksityisoikeuden alalla ennen siirtymäkauden päättymistä meneillään olevat menettelyt ja vireille pannut oikeudenkäynnit jatkuvat EU:n lainsäädännön mukaisesti. Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteisesti sovitun mukaisesti Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat tiedot säilytetään Euroopan oikeusportaalissa vuoden 2024 loppuun.

Uhrien oikeudet jäsenmaittain

Pohjois-Irlanti

Laissa taataan **rikoksen uhrille** on tiettyjä henkilökohtaisia oikeuksia ennen oikeudenkäyntiä, sen aikana ja sen jälkeen. Lisäksi uhri voi saada monenlaista apua ja tukea ja tietyin edellytyksin myös korvausta rikoksesta aiheutuneista vahingoista.

Pohjois-Irlannissa rikosoikeudellinen menettely alkaa esitutkinnasta, jonka aikana poliisi kerää todisteita. Kun poliisi on saanut esitutkinnan valmiiksi, asia saatetaan syyttäjälaitoksen käsiteltäväksi. Syyttäjä tutkii, riittääkö näyttö kohtuullisella varmuudella epäillyn tuomitsemiseen ja vaatiiko yleinen etu syytteen nostamista epäiltyä vastaan. Jos syyttäjä päättää, ettei syytteen nostaminen ole aiheellista, asian käsittely lopetetaan. Muussa tapauksessa syyttäjä tekee valmistelut oikeudenkäyntiä varten ja nostaa syytteen tuomioistuimessa. Rikoksen uhri saa kummassakin tapauksessa tiedon syyttäjän päätöksestä, ja jos asia saatetaan tuomioistuimen käsiteltäväksi, hänelle ilmoitetaan myös istunnon ajankohta.

Lievemmät rikokset käsitellään Magistrates' Court -tuomioistuimissa. Vakavat rikokset (kuten raiskaukset ja ryöstöt) käsittelee Crown Court -rikostuomioistuin kokoonpanossa, johon kuuluu tuomari ja valamiehistö. Valamiehistö koostuu 12 jäsenestä, jotka on valittu satunnaisesti vaaliluettelosta. Valamiehistö kuulee oikeudenkäynnissä esitettävät todisteet ja päättää, onko vastaaja syyllinen rikokseen. Tuomari ratkaisee oikeudenkäynnissä esille tulevat oikeudelliset kysymykset, kuten sen, sallitaanko tiettyjen todisteiden esittäminen. Jos valamiehistö oikeudenkäynnin päätteeksi toteaa vastaajan syylliseksi, tuomari päättää, mikä tuomio rikoksesta määrätään lain mukaisesti.

Tarvittavat tiedot löytyvät alla olevien linkkien kautta

1 - Rikoksen uhrin oikeudet
2 - Rikosilmoituksen tekeminen ja rikoksen uhrin oikeudet rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin aikana
3 - Rikoksen uhrin oikeudet oikeudenkäynnin jälkeen
4 - Korvaus
5 - Rikoksen uhrin oikeus saada tukea ja apua

Päivitetty viimeksi: 14/03/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

1 - Rikoksen uhrin oikeudet

Mitä tietoja saan viranomaisilta (esim. poliisilta tai syyttäjältä) jo ennen rikosilmoituksen tekemistä?

Sinulla on oikeus saada kirjallisia tietoja siitä, mitä voit odottaa rikosoikeusjärjestelmältä, esimerkiksi lehtisen rikoksen uhreille annettavista tiedoista, tai nämä tiedot sisältävän verkkosivuston osoitteen.

Sen mukaan, minkä tyyppinen rikos on, mikä on henkilökohtainen tilanteesi ja miten merkittäviä tiedot ovat kyseisessä tutkinnan tai rikosoikeudellisen menettelyn vaiheessa, sinun on saatava seuraavat tiedot heti otettuasi yhteyttä poliisiin:

mistä ja miten voit saada neuvoja tai tukea, kuten lääketieteellistä apua, mahdollista asiantuntija-apua (kuten psykologista tukea) ja vaihtoehtoista majoitusta

miten teet rikosilmoituksen ja keneen otat yhteyttä, jos sinulla on kysyttävää tapauksesta

miten voit hakea vahingonkorvausta

käytettävissä olevat järjestelyt, jos uhri ei oleskele Pohjois-Irlannissa

tulkkaus- ja käännöspalvelujen saatavuus

miten tehdä valitus palveluntarjoajasta

korjaavan oikeuden palvelujen saatavuus

miten saada korvaus kuluista, joita aiheutuu rikosoikeudenkäynnin todistajana toimimisesta.

Sinulla on oikeus käyttää rikosuhrien tukipalveluja milloin tahansa, riippumatta siitä, oletko tehnyt rikosilmoituksen, ja tutkinnan ja syytetoimien päättymisen jälkeenkin.

En asu siinä EU-maassa, jossa rikos tapahtui (EU:n kansalaiset ja muut kuin unionin kansalaiset). Miten oikeuksiani suojellaan?

Sinulla on oikeus saada rikosuhrin oikeuksia koskevassa peruskirjassa (*Victim Charter*) määritettyjä palveluja, jos rikos tehtiin Pohjois-Irlannissa tai jos palvelut liittyvät rikosoikeudellisiin menettelyihin Pohjois-Irlannissa. [1]

[1] *Oikeutesi saada vahingonkorvausta rikosvahinkojen korvauspalveluista saattaa riippua asuinpaikastasi tai kansallisuudestasi, paitsi jos sinut on vakuuttavan näytön perusteella todettu ihmiskaupan uhriksi tai jos saat turvapaikan, humanitaarista suojelua tai harkinnanvaraisen oleskeluluvan.*

Mitä tietoja minulle annetaan, jos teen rikosilmoituksen?

Sinulla on oikeus saada poliisilta

kirjallinen vahvistus rikosilmoituksesta, myös rikoksen perustiedot. Kirjallinen vahvistus voidaan antaa kirjeenä, sähköisenä ilmoituksena, kuten sähköpostina tai tekstiviestinä, tai se voi olla käsin kirjoitettu. Halutessasi vahvistusta ei anneta. Jos poliisi katsoo, että kirjallisen vahvistuksen lähettämisestä saattaa olla sinulle vahinkoa (esimerkiksi perheväkivaltatapauksissa), poliisi voi sopia kanssasi siitä, ettei vahvistusta lähetetä;

selkeä selvitys siitä, mitä voit odottaa rikosoikeusjärjestelmältä, kun teet rikosilmoituksen tai kun sinuun otetaan yhteyttä uhrina tutkinnan aikana;

tukea halutessasi arvio siitä, minkälaista apua tai tukea saatat tarvita. Näin voidaan määrittää, kuulutko johonkin kolmesta sellaisten uhrien ryhmästä, jotka voivat tarvita enemmän tukea. Lisäksi voidaan määrittää, voidaanko sinulle myöntää erityistoimenpiteitä ja missä määrin. Uhrien tukipalvelut voivat tehdä yksityiskohtaisemman arvion poliisin puolesta;

joko kirjallista tietoa siitä, mitä odottaa rikosoikeusjärjestelmältä, esimerkiksi lehtinen rikoksen uhreille annettavista tiedoista, tai samat tiedot sisältävän verkkosivuston osoite. Tiedot on annettava mahdollisimman pian ja viimeistään viiden arkipäivän kuluessa rikosilmoituksen tekemisestä tai siitä, kun sinuun on otettu yhteyttä uhrina tutkinnan aikana;
tietoa siitä, miten usein saat päivityksiä tapauksen etenemisestä keskusteltuasi poliisin kanssa;
ilman turhaa viivytystä selitys päätökselle jättää rikos tutkimatta;
ilmoitus siitä, että tapauksen tutkinta on päätetty ilman, että ketään on pantu syytteeseen, ja selitys syistä.
Sinulla on oikeus saada poliisilta tietoa uhrien tukipalveluista, myös tukipalvelujen yhteystiedot, jotta voit saada niiden tukea milloin tahansa.
Sinulla on oikeus saada poliisilta tieto seuraavista toimenpiteistä ja niiden syistä ilman turhaa viivytystä, jos
epäilty pidätetään
epäiltyä kuulustellaan
epäilty vapautetaan ilman syytteitä
epäilty vapautetaan takuita vastaan tai takuuehtoja muutetaan tai ne perutaan.

Voinko käyttää maksutta tulkkaus- tai käännöspalveluja (yhteydenpidossa poliisiin tai muihin viranomaisiin tai tutkinnan ja oikeudenkäynnin aikana)?

Jos et ymmärrä tai puhu englantia, sinulla on oikeus pyytää tulkkausta kieleen, jota ymmärrät
tehdessäsi rikosilmoituksen [1]
ollessasi poliisin kuulusteltavana ja
antaessasi todistajanlausuntoa.
Jos et ymmärrä tai puhu englantia, sinulla on oikeus pyytää käännös seuraavista:
kirjallinen vahvistus rikosilmoituksesta
silloin, kun kuulustelua tai tuomioistuinkäsittelyä varten on ratkaisevan tärkeää, että tutustut tiettyyn sinulle luovutettuun asiakirjaan, kopio asiakirjan olennaisista osista
asiakirja, jossa sinulle ilmoitetaan oikeudenkäynnin päivämäärä, kellonaika ja paikka, ja
rikosoikeudellisen menettelyn tulos, kun sinulla on oikeus siihen tämän lain nojalla, ja mahdollisuuksien mukaan vähintään lyhyet päätösten perustelut.
[1] Sinulla on oikeus tehdä rikosilmoitus kielellä, jota ymmärrät, tai saada tarvittavaa kielellistä apua, jos et puhu englantia.

Miten viranomaiset varmistavat, että ymmärrän ja tulen ymmärretyksi (jos olen lapsi tai vammainen)?

Rikosuhrin oikeuksia koskevassa peruskirjassa (*Victim Charter*) määritettyjen palveluntarjoajien on käytettävä kanssasi selkeää ja helppotajuista kieltä ja käytettävä asianmukaisia apukeinoja (selkokieltä, pistekirjoitusta tai rekisteröityä tulkkauspalvelua), jotta voit ymmärtää ja tulla ymmärretyksi. Asianmukaisia apukeinoja harkitessaan palveluntarjoajien on otettava huomioon kaikki merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet, jotka saattavat vaikuttaa kykyysi ymmärtää tai tulla ymmärretyksi.
Selkokielellä laadittuja tietolehtisiä on saatavilla eri muodoissa.

Rikosuhrien tukipalvelut

Kuka tukee uhreja?

Rikosuhrin oikeuksia koskevan peruskirjan 76 §:ssä säädetään uhrien oikeudesta saada uhrien tukipalveluja riippumatta siitä, ovatko he tehneet rikosilmoituksen. Peruskirja kattaa Victim Support NI -tukipalvelun ja lastensuojeluyhdistys NSPCC:n nuorten todistajien palvelun. NSPCC:n osalta oikeuksia sovelletaan ainoastaan, jos lapsen tai nuoren on tarkoitus todistaa oikeudenkäynnissä. NSPCC:n muita tukipalveluja, kuten lasten tukilinjan (*Childline*) palveluja, voi saada peruskirjan soveltamisalan ulkopuolella.

Ohjaako poliisi minut automaattisesti rikosuhrien tukipalveluun?

Poliisi kertoo sinulle, että tietosi välitetään automaattisesti rikosuhrien tukipalveluun, kun teet rikosilmoituksen. Sinulla on oikeus pyytää poliisilta, ettei tietojasi välitetä rikosuhrien tukipalveluun.

Miten yksityisyyttäni suojellaan?

Jos palveluntarjoajia vaaditaan ilmoittamaan tietoja rikosuhrin oikeuksia koskevan peruskirjan nojalla, niiden on tehtävä se tehokkaasti ja tietosuojalaissa (*Data Protection Act 1998*) ja muussa asiaankuuluvassa lainsäädännössä säädettyjen velvoitteidensa mukaisesti.

Onko minun tehtävä rikosilmoitus, ennen kuin voin saada rikosuhrin tukipalveluja?

Ei – sinulla on oikeus käyttää rikosuhrin tukipalveluja milloin tahansa, riippumatta siitä, oletko tehnyt rikosilmoituksen, ja tutkinnan ja syytetoimien päättymisen jälkeenkin.

Henkilökohtainen suojelu, jos olen vaarassa

Minkälaista suojelua voin saada?

Kun rikoksen uhri tekee rikosilmoituksen rikosten tutkinnasta vastaavalle palveluntarjoajalle, tämän on varmistettava, että uhri arvioidaan yksilöllisesti. Näin voidaan määrittää mahdollinen erityissuojelun tarve ja arvioida, voidaanko uhrille myöntää oikeus erityisiin suojatoimenpiteisiin tai erityistoimenpiteisiin kuulustelun aikana tai hänen todistaessaan oikeudessa.
Arvion luonne riippuu kaikista olosuhteista, muun muassa rikoksen vakavuudesta ja uhrin kärsimästä ilmeisestä vahingosta. Arviossa on otettava huomioon uhrin henkilökohtaiset ominaisuudet, hänen mielipiteensä sekä rikoksen luonne ja olosuhteet.
Jos palveluntarjoaja on yksilöllisessä arvioinnissa todennut, että rikoksen uhri tarvitsee erityistä suojelua ja että hänelle olisi siitä hyötyä kuulustelun aikana, rikostutkinnasta vastaavan palveluntarjoajan on myös varmistettava, mikäli sille ei ole toiminnallisia tai käytännön esteitä, että
jos mahdollista, sama henkilö hoitaa kaikki kuulustelut rikoksen uhrin kanssa, paitsi jos tämä haittaisi tutkinnan asianmukaista hoitamista
kuulustelu tehdään tarvittaessa tähän tarkoitukseen suunnitelluissa tai muunnetuissa tiloissa
uhria kuulustelevat ammattihenkilöt, joilla on tähän sopiva koulutus, tai kuulustelu tapahtuu tällaisten ammattihenkilöiden välityksellä ja
tapauksissa, joihin liittyy seksuaalista väkivaltaa, sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa tai perheväkivaltaa, uhreille annetaan mahdollisuus valita kuulustelijaksi samaa sukupuolta oleva henkilö. Kaikkiin tällaisiin pyyntöihin pitäisi suostua, paitsi jos se todennäköisesti haittaisi tutkinnan asianmukaista hoitamista.
Siinä epätodennäköisessä tapauksessa, että epäilty pakenee tutkintavankeudesta, poliisi ilmoittaa sinulle aina kun mahdollista – heti havaittuaan paon tai saatuaan siitä ilmoituksen vankilalta – paosta ja mahdollisista suojelutoimenpiteistä, jos katsotaan olevan todennäköistä, että epäilty voi aiheuttaa sinulle vahinkoa.

Kuka voi suojella minua?

Kun rikoksen uhri tekee rikosilmoituksen rikosten tutkinnasta vastaavalle palveluntarjoajalle, tämän on varmistettava, että uhri arvioidaan yksilöllisesti mahdollisen erityisen suojelutarpeen määrittämiseksi. Useimmissa tapauksissa palveluntarjoaja on poliisi.

Arvioiko joku tapaukseni sen toteamiseksi, voiko rikoksentekijä aiheuttaa minulle lisää vahinkoa?

Kaikilla rikoksen uhreilla on oikeus siihen, että poliisi arvioi mahdolliset tarpeet tai tarvittavan tuen, muun muassa sen, onko uhrin tapauksessa tarvetta erityistoimenpiteille ja missä määrin. Tämän arvioinnin kesto ja sisältö riippuvat rikoksen vakavuudesta ja sinun yksilöllisistä tarpeistasi. Arviossa otetaan

huomioon henkilökohtaiset ominaisuutesi, rikoksen luonne ja olosuhteet sekä oma mielipiteesi. Mitä enemmän tietoja pystyt antamaan arvion aikana, sitä paremmin tuen taso voidaan räätälöidä vastaamaan yksilöllisiä tarpeitasi.

Arvioiko joku tapaukseni sen toteamiseksi, voiko rikosoikeusjärjestelmä aiheuttaa minulle lisää vahinkoa (rikostutkinnan ja oikeudenkäynnin aikana)?

Kaikilla rikoksen uhreilla on oikeus siihen, että poliisi arvioi mahdolliset tarpeet tai tarvittavan tuen, muun muassa sen, onko uhrin tapauksessa tarvetta erityistoimenpiteille ja missä määrin. Tämän arvion kesto ja sisältö riippuvat rikoksen vakavuudesta ja yksilöllisistä tarpeistasi. Arviossa otetaan huomioon henkilökohtaiset ominaisuutesi, rikoksen luonne ja olosuhteet sekä oma mielipiteesi. Mitä enemmän tietoja pystyt antamaan arvion aikana, sitä paremmin tuen taso voidaan räätälöidä vastaamaan yksilöllisiä tarpeitasi.

Millaista suojelua erittäin haavoittuvassa asemassa olevat uhrit voivat saada?

Sinulla on rikosuhrin oikeuksia koskevan peruskirjan nojalla lisäoikeuksia haavoittuvassa asemassa olevana uhrina [1], jos todistuksesi laatu todennäköisesti heikkenee, koska sinulla on

mielenterveysongelmia

oppimis- tai kommunikointivaikeuksia

neurologinen häiriö tai

fyysinen vamma.

*[1] Tämä perustuu todisteista rikosoikeudellisissa menettelyissä annetun Pohjois-Irlannin asetuksen (*Criminal Evidence (Northern Ireland) Order 1999) 4 §: ssä säädettyihin kriteereihin, joiden perusteella tuomioistuin määrittää todistajan oikeuden erityistoimenpiteisiin.

Olen alaikäinen – onko minulla erityisiä oikeuksia?

Sinulla on rikosuhrin oikeuksia koskevan peruskirjan nojalla lisäoikeuksia haavoittuvassa asemassa olevana uhrina [1], jos olet rikoksen tekohetkellä alle 18-vuotias. Niihin kuuluu oikeus erityistoimenpiteisiin, jos todistat oikeudessa.

*[1] Tämä perustuu todisteista rikosoikeudellisissa menettelyissä annetun Pohjois-Irlannin asetuksen (*Criminal Evidence (Northern Ireland) Order 1999) 4 §: ssä säädettyihin kriteereihin, joiden perusteella tuomioistuin määrittää todistajan oikeuden erityistoimenpiteisiin.

Perheenjäseneni kuoli rikoksen takia – mitkä ovat oikeuteni?

Menehtyneen henkilön lähisukulaisilla on rikosuhrin oikeuksia koskevan peruskirjan nojalla oikeus palveluihin kaikkein vakavimman rikoksen uhreina.

Perheenjäseneni oli rikoksen uhri – mitkä ovat oikeuteni?

Perheen edustajan nimeäminen sellaisille rikoksen uhreille, joilla on vamma tai jotka ovat loukkaantuneet niin pahasti rikoksen seurauksena, etteivät pysty kommunikoimaan.

Jos sinulla on vamma tai olet loukkaantunut niin pahasti rikoksen seurauksena, ettet pysty kommunikoimaan, sinulla tai lähisukulaisillasi on oikeus nimetä perheen edustaja toimimaan yhteyshenkilönä asioissa, jotka liittyvät rikosuhrin oikeuksia koskevan peruskirjan nojalla saataviin palveluihin.

Alle 18-vuotiaan rikosuhrin vanhempi tai huoltaja.

Jos olet alle 18-vuotias rikoksen uhri, sinulla ja yleensä myös vanhemmallasi tai huoltajallasi on oikeus saada palveluja rikosuhrin oikeuksia koskevan peruskirjan nojalla. [1]

[1] Paitsi jos vanhempasi tai huoltajasi on tutkinnan kohteena tai saanut syytteen rikoksen yhteydessä tai jos asianomaisen palveluntarjoajan perusteltu näkemys on, että kyseisten palvelujen myöntäminen vanhemmallesi tai huoltajallesi ei ole etusi mukaista.

Voinko käyttää sovittelupalveluita? Millä ehdoin? Olenko turvassa sovittelun aikana?

Korjaavan oikeuden tarkoitus on pyrkiä korjaamaan rikoksen aiheuttama vahinko (myös henkinen vahinko). Kaikki korjaavan oikeuden käytännöt ovat täysin vapaaehtoisia – sinun ei tarvitse osallistua – ja niissä avustaa koulutettu välittäjä. Korjaavaan oikeuteen voi kuulua suoria ja välillisiä kontakteja sinun ja rikoksentekijän välillä. Kontakti voi olla kirjallinen tai suullinen tai kyse voi olla henkilökohtaisesta tapaamisesta. Kaikilla osapuolilla on tilaisuus kertoa, mitä tapahtui, ja selittää rikoksen vaikutusta. Ennen kontaktia asianomainen palveluntarjoaja valmistelee kontaktia kanssasi varmistaakseen, että koet saavasi tukea.

Asianmukaisia toimenpiteitä toteutetaan sen varmistamiseksi, että kaikki, mihin suostut osallistumaan, on turvallista. Koulutettu välittäjä on aina läsnä kaikissa tapaamisissa sinun ja rikoksentekijän välillä. Jos rikoksentekijä on myöntänyt syyllisyytensä ja on halukas osallistumaan tapaamiseen tai kommunikoimaan kanssasi, voit ehkä selittää tekijälle, miten tapaus on vaikuttanut sinuun. Tämän jälkeen voit päättää vaatia anteeksipyyntöä tai sopia toimista, joihin rikoksentekijän on ryhdyttävä osana aiheutuneen vahingon hyvittämistä.

Mistä löydän säädöksen, jossa oikeuteni on vahvistettu?

Oikeusministeriö teki ehdotuksen rikosuhrin oikeuksia koskevasta peruskirjasta Pohjois-Irlannin parlamentille Pohjois-Irlannin oikeudenkäyttölain (*Justice (Northern Ireland) Act 2015*) 31 §:n 2 momentin nojalla.

Rikosuhrin oikeuksia koskevassa peruskirjassa määritetään palvelut, joita Pohjois-Irlannissa tarjotaan rikosten uhreille tärkeimpien rikosoikeudellisten organisaatioiden ja muiden asiaankuuluvia tehtäviä hoitavien organisaatioiden toimesta. Näihin organisaatioihin viitataan ’palveluntarjoajina’.

Rikosuhrin oikeuksia koskevassa peruskirjassa säädetyt oikeudet koskevat kaikkia rikosten uhreja heidän kotipaikka-asemastaan riippumatta.

Päivitetty viimeksi: 14/03/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

2 - Rikosilmoituksen tekeminen ja rikoksen uhrin oikeudet rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin aikana

Miten rikosilmoitus tehdään?

Rikosilmoitus tehdään ensisijaisesti poliisille.

Rikosilmoituksen voi tehdä useammalla tavalla:

Hätätilanne: Hätätilanteessa soitetaan numeroon 999 tai tekstipuhelinta käytettäessä numeroon 18000. Hätätilanteeksi katsotaan tilanne, jossa on aiheutunut vakava vamma tai rikos tapahtuu parhaillaan ja epäillyt ovat paikan päällä.

Hätätekstiviestipalvelu: Poliisi tarjoaa rekisteröitymistä vaativan hätätekstiviestipalvelun henkilöille, joilla on tiettyjä vammoja. He saavat hätätilanteessa yhteyden poliisiin palvelun välityksellä. Poliisi voi välittää palvelun kautta tulleet avunpyynnöt edelleen palokunnalle ja ambulanssipalveluille. Palvelu vaatii etukäteen rekisteröitymistä ja lomakkeen täyttämistä (lisätietoja ja hakemuslomake on saatavilla poliisin verkkosivuilla http://www.psni.police.uk).

Muu kuin hätätilanne: Kun kyseessä ei ole hätätilanne, soitetaan numeroon 101.

Viharikos: Kun kyseessä ei ole hätätilanne, soitetaan numeroon 101 ja valitaan 2.

Tämä on muille tässä osiossa kuvatuille tavoille vaihtoehtoinen tapa tehdä rikosilmoitus.

Kolmannen osapuolen tekemä ilmoitus: Mikäli uhri ei todella halua tai pysty tekemään rikosilmoitusta itse, joku muu – kuten perheenjäsen tai vapaaehtoisjärjestö – voi tehdä sen hänen puolestaan. Tässä tapauksessa he ottavat ensiksi yhteyttä poliisiin. Uhri on silti myöhemmin mukana menettelyssä.

Käynti paikallisella poliisiasemalla: Jos tapaus ei ole kiireellinen, rikosilmoituksen voi tehdä myös paikallisella poliisiasemalle sen aukioloaikoina.
Rikoksesta voi ilmoittaa myös seuraavilla tavoilla:
***Crimestoppers*-järjestö:** Rikosilmoituksen voi tehdä nimettömästi soittamalla Crimestoppers-järjestön ilmaiseen puhelinnumeroon 0800 555 111. Tämä ei ole poliisin tarjoama palvelu.
Satamassa tai lentokentällä tapahtunut rikos: Kun ilmoitettava välikohtaus on sattunut Belfastin kansainvälisellä lentoasemalla tai Belfastin satamassa, otetaan yhteyttä Belfastin kansainvälisen lentoaseman poliisiin (*Belfast International Airport Constabulary*) numerolla 028 9448 4400 (alanumero 4412) / matkapuhelin 077 1081 9183 tai Belfastin sataman poliisiin (*Belfast Harbour Police*) numerolla 028 9055 3000. Vakavasta rikoksesta kuten murhasta, terroriteosta tai aseellisesta ryöstöstä voi ilmoittaa myös Pohjois-Irlannin poliisille. *Belfast City Airport* -lentoasemalla sattuneista välikohtauksista vastaa Pohjois-Irlannin poliisi, jonka tavoittaa yllä mainituista puhelinnumeroista.
Poliisiasiamies (*Police Ombudsman*): Jos poliisin epäillään syyllistyneen rikokseen, siitä ilmoitetaan poliisiasiamiehelle, joka tutkii asian ja voi suositella syyttäjänviraston johtajalle (*Director of Public Prosecutions*) rikoskanteen nostamista.

Mistä voi selvittää, miten asia etenee?

Rikoksen uhrilla on oikeus saada poliisilta tieto seuraavista toimenpiteistä ja niiden syistä ilman aiheetonta viivytystä:
epäilty pidätetään
epäiltyä kuulustellaan
epäilty vapautetaan ilman syytteitä
epäilty vapautetaan sillä ehdolla, että hän ilmoittautuu poliisille tiettynä ajankohtana, tai jos vapautuksen takuuehtoja muutetaan tai ne perutaan.
Uhrilla on oikeus saada poliisilta seuraavat tiedot ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun poliisi on saanut ne:
ensimmäisen oikeuskäsittelyn päivämäärä, aika ja paikka
jos epäilty vapautetaan sillä ehdolla, että hän saapuu oikeudenkäyntiin, mahdolliset vapautuksen ehdot ja niiden muutokset.

Onko minulla oikeus saada oikeusapua (rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin aikana)? Millä ehdoin?

Uhrit ja todistajat eivät ole rikosoikeudenkäynnin osapuolia, eikä heillä tästä syystä ole oikeutta oikeusapuun Pohjois-Irlannissa.

Voinko saada korvauksia kuluista (jotka aiheutuvat osallistumisesta rikostutkintaan/oikeudenkäyntiin)? Millä ehdoin?

Jos joudut todistamaan oikeudessa, sinulle voi aiheutua kuluja esimerkiksi matkoista. Voit hakea tällaisten kulujen korvaamista. Korvausta tulee hakea tiettyjen aikarajojen puitteissa. Matka- ja oleskelukustannukset korvataan vakiomääräisinä. Ansionmenetyksistä maksettaville korvauksille on asetettu päiväkohtainen yläraja. Kuluja ei korvata, jos on kyse rikosta koskevan lausuman antamisesta poliisille.
Tarkemmat tiedot määristä sekä syyttäjänviraston maksamiin kulukorvauksiin liittyvistä ehdoista ovat saatavilla osoitteessa http://www.ppsni.gov.uk/Publications-7873.html.

Jos asian käsittely päätetään lopettaa ennen kuin asia menee tuomioistuimen käsiteltäväksi, voinko hakea tällaiseen päätökseen muutosta?

Jos syyttäjänvirasto päättää olla nostamatta syytettä ja et ole tyytyväinen tähän päätökseen, sinulla on oikeus pyytää syyttämättäjättämispäätöksen uudelleentarkastelua.
Tämä oikeus pätee rikoksesta tai oikeusasteesta riippumatta. Jos syyttämättäjättämispäätöksen tekee syyttäjänviraston johtaja eikä päätöksestä voi valittaa korkeammalle taholle, uudelleentarkastelun voi suorittaa syyttäjänviraston johtaja. Lisätietoja oikeudesta uudelleentarkasteluun ja sen soveltamisesta saa osoitteesta http://www.ppsni.gov.uk.

Voinko osallistua oikeudenkäyntiin?

Jos sinulla on tietoa rikoksesta, syyttäjä tai puolustus voi kutsua sinut todistamaan oikeudessa.

Mikä on virallinen roolini oikeudenkäynnissä? Voinko esimerkiksi päättää, olenko uhri, todistaja, asianosainen vai toissijaisen syyteoikeuden käyttäjä?

Rikosuhrin oikeuksien peruskirjassa (*Victim Charter*) uhrilla tarkoitetaan
henkilöä, jolle on aiheutunut rikoksesta välitön vahinko, kuten fyysinen, henkinen tai emotionaalinen haitta taikka taloudellinen menetys
uhrin lähiomaista, jos uhri on kuollut rikoksen välittömänä seurauksena.
Jos sinulla on tietoa rikoksesta, syyttäjä tai puolustus voi kutsua sinut todistamaan oikeudessa. Jos tunnet tapaukseen osallisena olevan henkilön, sinut voidaan kutsua kuultavaksi luonnetodistajana, yleensä puolustuksen aloitteesta. Kummassakin tapauksessa todistajanlausuntosi saattaa ratkaista sen, tuomitaanko vastaaja vai vapautetaanko hänet syytteistä.

Mitä oikeuksia ja velvollisuuksia tähän rooliin liittyy?

Rikosuhrin oikeuksien peruskirjassa kerrotaan uhrien oikeuksista. Se on saatavilla osoitteessa https://www.garda.ie/en/victim-services/garda-victim-service/victim-charter-2020.pdf.
Jos olet rikoksen todistaja mutta et sen uhri, sinulle tarjolla olevat palvelut on kuvattu todistajien oikeuksien peruskirjassa (*Witness Charter*). Se on saatavilla osoitteessa https://www.justice-ni.gov.uk/publications/witness-charter.

Voinko antaa oikeudenkäynnin aikana lausuman tai esittää todisteita? Millä ehdoin?

Jos sinulla on tietoa tapahtuneesta, sinut voidaan kutsua kuultavaksi oikeudessa syyttäjän tai puolustuksen todistajana. Jos tunnet tapaukseen osallisena olevan henkilön, sinut voidaan kutsua kuultavaksi luonnetodistajana, yleensä puolustuksen aloitteesta.
Jos olet rikoksen uhri, voit antaa henkilökohtaisen lausuman (Victim Personal Statement, VPS), jossa kuvailet omin sanoin, miten rikos on vaikuttanut sinuun fyysisesti, henkisesti, taloudellisesti tai muulla tavoin. Lausuma ei ole sama asia kuin todistajanlausunto, jossa kuvataan tapahtunutta (esimerkiksi sitä, mitä näit tai kuulit).
Sinulle on annettava mahdollisuus antaa lausuma, kun asiassa on tehty syyttämispäätös.
Antamalla lausuman saat äänesi kuuluviin rikosoikeudellisessa menettelyssä. Et kuitenkaan saa esittää lausumassa mielipidettäsi vastaajasta, mahdollisista muista tai väitetyistä rikoksista tai seuraamuksesta, joka olisi mielestäsi määrättävä. Tällaisia mielipiteitä ei hyväksytä oikeudessa todisteeksi. Ennen lausuman toimittamista tuomarille syyttäjänvirasto poistaa siitä sellaiset tiedot, joita siinä ei pitäisi olla.
Lausumaa käytetään tuomioistuimessa, jos vastaaja todetaan syylliseksi tai tunnustaa syyllisyytensä. Siihen tutustuvat syyttäjä, vastaaja asiamiehineen sekä tuomari. Kun vastaaja on todettu syylliseksi, tuomioistuin ottaa lausuman huomioon olennaisilta osiltaan tuomiota määrittäessään. Lausumaa ei aina ole mahdollista ottaa huomioon, jos asia käsitellään oikeudessa hyvin nopeasti, esimerkiksi jos syytetty tunnustaa syyllisyytensä aikaisessa vaiheessa tai tapaus käsitellään ensimmäisellä istuntokerralla.

Mitä tietoja saan oikeudenkäynnin aikana?

Sinulla on oikeus
saada tieto mahdollisen vapauttamista koskevan kuulemisen ratkaisusta (olennaiset vapautuksen ehdot ja niiden merkittävät muutokset) ja sen perusteluista ilman aiheetonta viivytystä
saada uhrien ja todistajien tukiyksiköltä (*Victim and Witness Care Unit*) tieto mahdollisten rikosoikeudenkäyntien päivämäärästä, paikasta ja lopputuloksesta
saada tieto epäiltyä koskevan pidätysmääräyksen antamisesta, ja, jos epäilty pidätetään uudelleen, kuulemisen tuloksesta; jos epäilty pidätetään uudelleen pidätysmääräyksen nojalla, hänet yleensä tuodaan oikeuden eteen pian tämän jälkeen

jos epäilty kiistää syyllisyytensä, keskustella mahdollisista tarpeistasi uhrien ja todistajien tukiyksikön kanssa ja tulla ohjatuksi asianmukaiseen tukiryhmään tai tarvittaessa virastoon.
Jos olet todistajana oikeudenkäynnissä, sinulla on oikeus
kysyä tuomioistuimen henkilöstöltä, voitko saapua rakennukseen eri sisäänkäynnin kautta kuin epäilty tai tämän omaiset tai ystävät
tavata mahdollisuuksien mukaan syyttäjänviraston asianajaja tai edustaja ja esittää tälle kysymyksiä tuomioistuinmenettelystä; asianajaja tai edustaja kertoo sinulle mahdollisuuksien mukaan, miten pitkään sinun on odotettava ennen kuin sinua kuullaan todistajana
saada mahdollisuuksien mukaan syyttäjänviraston edustajalta selitys menettelyn mahdollisista viivästyksistä kyseisenä päivänä sekä tieto todennäköisestä odotusajasta
odottaa ja istua eri tilassa kuin epäilty ja tämän perheenjäsenet tai ystävät – tuomioistuin järjestää tämän aina, kun se on mahdollista
hyödyntää tuomioistuimen mahdollisesti määräämiä erityistoimenpiteitä
saada nimetyksi yhteyshenkilö tuomioistuimessa, jotta saat ajantasaiset tiedot oikeuskäsittelyn etenemisestä.
Päivitetty viimeksi: 14/03/2019
Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

3 - Rikoksen uhrin oikeudet oikeudenkäynnin jälkeen

Voiko tuomioistuimen päätökseen hakea muutosta?

Uhrilla ei ole oikeutta hakea muutosta rikoksentekijän tuomioon tai rangaistukseen.

Mitkä ovat oikeuteni tuomion antamisen jälkeen?

Oikeudenkäynnin jälkeen sinulla on oikeus
saada syyttäjänviraston (*Public Prosecution Service*, PPS) päätöksen mukainen korvaus kuluista, joita sinulle on aiheutunut osallistumisesta oikeudenkäyntiin todistajana
saada uhrien ja todistajien tukiyksiköltä (*Victim and Witness Care Unit*) tietoa oikeudenkäynnin lopputuloksesta ja mahdollisuuksien mukaan myös tiivistelmä päätöksen perusteluista
siihen, että uhrien ja todistajien tukiyksikkö ohjaa sinut soveltuvissa tapauksissa uhrien tukipalveluiden piiriin silloin, kun palveluja on saatavilla.
i) Kun Magistrates' Court -tuomioistuimen tuomiosta valitetaan Crown Court -tuomioistuimeen,
sinulla on oikeus saada seuraavat tiedot uhrien ja todistajien tukiyksiköltäsi:
tieto muutoksenhausta
mahdollisen kuulemisen päivämäärä, kellonaika ja paikka
muutoksenhaun lopputulos, mukaan lukien mahdolliset muutokset alkuperäiseen tuomioon.
Sinulla on myös oikeus
odottaa tuomioistuimessa vuoroasi ja istua eri tilassa kuin muutoksenhakija ja tämän lähiomaiset ja ystävät; tuomioistuimen on huolehdittava näistä järjestelyistä aina, kun se on mahdollista
saada nimetyksi yhteyshenkilö Crown Court -tuomioistuimessa
saada tarvittaessa tietoa rikoksen uhrien tukipalveluista, jos niitä on saatavilla.
*ii) Kun Court of Appeal -muutoksenhakutuomioistuimelta haetaan muutosta tuomioon tai rangaistukseen tai kun Yhdistyneen kuningaskunnan korkeimmalta oikeudelta (*Supreme Court) haetaan muutosta rikosasiassa oikeuskysymyksen osalta,
sinulla on oikeus
saada uhrien ja todistajien tukiyksiköltä ilmoitus siitä, että muutoksenhakijalle on myönnetty valituslupa
saada uhrien ja todistajien tukiyksiköltä tieto mahdollisen kuulemisen päivämäärästä, kellonajasta ja paikasta
saada uhrien ja todistajien tukiyksiköltä tieto muutoksenhakijan vapauttamisesta takuita vastaan ennen valituksen käsittelyä tai takuuehtojen muuttamisesta
saada uhrien ja todistajien tukiyksiköltä ajantasaiset tiedot kuulemisen ajankohdan mahdollisista muutoksista
saada uhrien ja todistajien tukiyksikön osoittama rikosasioiden muutoksenhakuviraston (*Criminal Appeal Office*) tai korkeimman oikeuden henkilökuntaan kuuluva yhteyshenkilö
saada tieto muutoksenhaun lopputuloksesta; tämä käsittää myös muutokset alkuperäiseen tuomioon
odottaa tuomioistuimessa vuoroasi ja istua eri tilassa kuin muutoksenhakija ja tämän lähiomaiset ja ystävät; tuomioistuimen henkilökunta huolehtii näistä järjestelyistä aina, kun se on mahdollista. Muutoksenhakija on läsnä korkeimman oikeuden kuulemisissa vain harvoin. Erityisjärjestelyihin ryhdytään, mikäli muutoksenhakija on läsnä etkä halua istua oikeussalissa
pyytää rikosasioiden muutoksenhakuvirastolta tai Yhdistyneen kansakunnan korkeimmalta oikeuden henkilökunnalta jäljennös oikeuden päätöksestä, kun se on julkaistu.
Menehtyneen uhrin lähiomaisilla voi olla tapauksesta riippuen valitusluvan myöntämisen jälkeen oikeus tapaamiseen syyttäjänvirastossa, jossa selitetään muutoksenhaun ja tuomioistuinmenettelyjen luonne.
Rikosasioiden tarkistuslautakunta
Rikoksentekijän hakemuksesta rikosasioiden tarkistuslautakunta (*Criminal Cases Review Commission*) tarkastelee uudelleen rikoksesta määrättyjä tuomioita ja rangaistuksia. Lautakunta voi siirtää tuomion uuteen muutoksenhakumenettelyyn, jos esiin tulee uusia tietoja tai näkökohtia, joiden mukaan tuomio on perusteeton tai rangaistus liian pitkä. Lautakunta saa vuosittain hakemuksen noin 1 000 tapauksesta, joista noin 30–40 toimitetaan uuteen muutoksenhakumenettelyyn. Asiaa tarkastellessaan lautakunta arvioi tapauksen mahdollisen vaikutuksen sinuun ja päättää, onko sinulle ilmoitettava asiasta. Lautakunta kirjaa kanssasi käytävää yhteydenpitoa koskevien päätöstensä perustelut ja ilmoittaa tarvittaessa päätöksistään poliisille.
Jos lautakunta katsoo, että saat todennäköisesti tiedon uudelleentarkastelusta, sinulla on oikeus saada asiaa koskeva ilmoitus.
Jos lautakunta päättää, että sinuun on asianmukaista ottaa yhteyttä uudelleentarkastelun aikana, se ilmoittaa, että hakemus on vastaanotettu ja että asiaa tarkastellaan uudelleen. Tarkastelun jälkeen lautakunta päättää, onko tuomio tai rangaistus siirrettävä tuomioistuimen käsiteltäväksi, ja ilmoittaa sinulle päätöksestään, jollet ole nimenomaisesti pyytänyt, ettei tietoa anneta.
Jos lautakunta päättää, että sinuun ei ole asianmukaista ottaa yhteyttä tarkistuksen aikana, mutta tämän jälkeen päättää siirtää tuomion tai rangaistuksen tuomioistuimen käsiteltäväksi, lähtökohtaisesti oletetaan, että lautakunta ilmoittaa sinulle siirtämisestä.

Onko minulla oikeus saada tukea tai suojelua oikeudenkäynnin jälkeen? Kuinka kauan?

Sinulla on oikeus uhrin tukipalveluihin milloin vain, riippumatta siitä, oletko hän tehnyt rikosilmoituksen, sekä tutkinnan ja oikeuskäsittelyn päättymisen jälkeen.

Mitä tietoja minulle annetaan siinä tapauksessa, että rikoksentekijä tuomitaan?

Sinulla on oikeus saada todistajien tukiyksiköltä tieto epäillyn saamasta tuomiosta (jos tämä tuomitaan). Tähän sisältyy myös lyhyt selitys tuomion merkityksestä ja vaikutuksesta.
Sinulla on oikeus saada syyttäjänvirastolta vastaus mahdollisiin tuomiota koskeviin kysymyksiin, joihin todistajien tukiyksikkö ei pysty vastaamaan.
Edellä mainittujen oikeuksien lisäksi menehtyneen uhrin lähiomaisilla on tarvittaessa oikeus tavata syyttäjänviraston edustaja. Tapaamisessa edustaja selittää, millainen tuomio tekijälle on määrätty. Tapaaminen järjestetään yleensä tuomioistuimen tiloissa.

Ilmoitetaanko minulle, jos rikoksentekijä vapautuu (myös ennen määräaikaa tai ehdonalaiseen) tai pakenee vankilasta?

Jos rikoksentekijälle määrätään vankeutta, hänet määrätään tahdosta riippumattomaan hoitoon tai hän on rikosseuraamuslautakunnan (*Probation Board*) valvonnassa, sinulla on oikeus saada todistajien tukiyksiköltä tieto asianomaisesta tuomion jälkeisestä tiedotusjärjestelmästä. Sinulla on myös oikeus pyytää tiettyjä tietoja uhrien tietopalveluyksiköltä (*Victim Information Unit*). Pohjois-Irlannin rikosseuraamuslautakunnan alainen yksikkö koordinoi yksittäisen uhrin palvelut, jotka käsittävät kaikki kolme uhrien tiedotusohjelmaa. Nämä ohjelmat koskevat vankien vapauttamiseen liittyvää tiedotusta, rikosseuraamuslautakunnan järjestämää tiedotusta ja mielenterveydellisistä ongelmista kärsiviin rikoksentekijöihin liittyvää tiedotusta. Nämä liittyvät seuraaviin:
Nuoret rikoksentekijät, joille on annettu elinkautista vankeusrangaistusta vastaava tuomio tai jotka on tuomittu vakavasta rikoksesta tai määrätty Crown Court -tuomioistuimessa nuorten rikollisten keskukseen (*Young Offenders Centre*) (kun nuori rikoksentekijä täyttää 18 vuotta). Järjestelmä kattaa myös aikuiset (vähintään 18-vuotiaat) rikoksentekijät, jotka ovat saaneet vähintään puolen vuoden tuomion
rikoksentekijät, joiden saamaan tuomioon sisältyy Pohjois-Irlannin rikosseuraamuslautakunnan valvontaa ja
rikoksentekijät, joille on määrätty hoitoseuraamus ja vapaudenrajoitus.

Vankien vapauttamista koskeva tiedotus (*Prisoner Release Victim Information Scheme*, PRVIS)

Järjestelmään rekisteröityvä uhri saa uhrien tietopalveluyksiköltä tietoa seuraavista ilman aiheetonta viivytystä (kun se on saanut tiedoksi päätöksen tai lopputuloksen):
vangin arvioitu vapauttamisvuosi ja -kuukausi tai vuosi ja kuukausi, jolloin vangilla voi olla mahdollisuus päästä tilapäiseen vapauteen
kun vangin tilapäistä vapauttamista harkitaan
tilapäistä vapauttamista koskeva päätös tehdään ja
vangin vapauttamisen tai tilapäisen vapauttamisen tiedossa olevat ehdot ja niiden mahdolliset rikkomukset, joiden seurauksena vanki joutuu uudestaan vankilaan, ellei tietojen antaminen vaarantaisi jotakuta tai ellei ole tiedossa, että rikoksentekijälle voisi aiheutua haittaa tietojen antamisesta.
Kun on kyse elinkautiseen vankeusrangaistukseen tai pituudeltaan määrittelemättömään tai pidennettyyn vapausrangaistukseen tuomitusta vangista, jonka vapauttamista ehdonalaisviranomaiset (*Parole Commissioners*) harkitsevat, sinulla on oikeus saada uhrien tietopalveluyksiköltä tieto siitä, milloin vangin vapauttamista harkitaan. Sinulla on myös oikeus antaa (uhrien tietopalveluyksikön kautta) ehdonalaisviranomaisille lausuma vapauttamisesta ennen harkintaa. Sinulla on oikeus saada tieto ehdonalaisviranomaisten tekemästä päätöksestä ja, mikäli vanki vapautetaan, kuulla sovellettavista ehdonalaisjärjestelyistä.
Sinulle on lisäksi annettava tilaisuus antaa lausuma uhrien tietopalveluyksikölle tai ilmoittaa henkilökohtaiseen turvallisuuteesi liittyvistä huolista ja saada nämä otettavaksi huomioon arvioinnissa, kun rikoksentekijä hakee tilapäistä vapauttamista tai hänet ollaan päästämässä ehdonalaiseen vapauteen.
Harvinaisissa tapauksissa sinulle voidaan kertoa vapauttamisesta vasta sen jo tapahduttua. Siinä erittäin epätodennäköisessä tapauksessa, että rikoksentekijä pakenee vankeudesta, sinulla on oikeus saada tästä tieto ilman aiheetonta viivytystä poliisilta tai rikosseuraamusviranomaisilta, ellei tiedon antaminen vaarantaisi jotakuta tai ellei ole tiedossa, että rikoksentekijälle voisi aiheutua haittaa tietojen antamisesta. Sinulla on myös oikeus saada poliisilta tai rikosseuraamusviranomaisilta tieto mahdollisista toimista, joilla sinua suojataan.

Pohjois-Irlannin rikosseuraamuslautakunnan järjestämä uhrien tiedotusjärjestelmä

Jos rekisteröidyt uhrien tietojärjestelmään, sinulla on **oikeus** saada tietopalveluyksiköltä tietoa seuraavista ilman aiheetonta viivytystä (kun yksikkö on saanut päätöksen tai lopputuloksen tietoonsa):
miten tapausta hoidetaan
minkä tyyppiseen seurantaan rikoksentekijä asetetaan ja kuinka pitkäksi aikaa, ja mitkä ovat seurannan yleiset ehdot (ja ehtojen mahdollinen vaihtelu)
mahdolliset seurantaan sovellettavat ylimääräiset ehdot, mukaan lukien vaihtuvat ehdot
mahdollisen yhdyskuntapalvelun tuntimäärä ja
mahdolliset muut tapaukseen liittyvät määräykset.
Sinulla on myös oikeus valita, millä tavalla saat tiedot (esimerkiksi kasvotusten, puhelimitse tai kirjallisesti), ja keskustella mahdollisista huolenaiheistasi uhrien tietopalveluyksikön henkilökunnan kanssa. Joissain tapauksissa tietopalveluyksikkö voi myös antaa sinulle mahdollisuuden kertoa näkemyksistäsi ja huolistasi uhrin lausumassa, jotta ehdonalaisviranomaiset voivat ottaa ne huomioon.

Mielenterveydellisistä ongelmista kärsiviä rikoksentekijöitä koskeva tiedotusjärjestelmä

Tämän järjestelmän puitteissa annetaan tietoa uhrille, kun harkitaan rikoksentekijän päästämistä poistumaan sairaalasta määräajaksi tai pysyvästi joko ehdollisesti tai ilman ehtoja. Järjestelmään rekisteröidyttyäsi saat uhrien tietopalveluyksiköltä tietoa seuraavista ilman aiheetonta viivytystä (kun yksikkö on saanut päätöksen tai lopputuloksen tietoonsa):
kun harkitaan rikoksentekijän määräaikaista vapauttamista
kun määräaikaista vapautusta myönnetään tai kun rikoksentekijä ollaan päästämässä sairaalasta muutaman viikon sisällä, sekä kannaltasi olennaiset yleiset ehdot ja
mahdolliset olennaiset ehdot, joita sovelletaan rikoksentekijän lähtemiseen sairaalasta.
Sinulle on myös annettava mahdollisuus antaa kirjallinen lausuma uhrien tietopalveluyksikölle siitä, miten ehdotettu tilapäinen tai lopullinen vapauttaminen voi vaikuttaa turvallisuuteesi tai hyvinvointiisi, sekä ehdoista, joita rikoksentekijälle voidaan asettaa tämän lähtiessä sairaalasta.

Päivitetty viimeksi: 14/03/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

4 - Korvaus

Miten uhri voi hakea vahingonkorvausta rikoksentekijältä? (esim. esittämällä vaateen rikosoikeudenkäynnissä, nostamalla erillisen vahingonkorvauskanteen tai panemalla vireille liitännäismenettelyn)

Väkivaltarikoksen uhri voi olla oikeutettu hakemaan korvausta. Rikoksesta tulisi ilmoittaa poliisille mahdollisimman pian rikoksen jälkeen ja korvauksia hakea kahden vuoden kuluessa (vahingon tai vamman aiheuttaneen rikoksen päivämäärästä lukien), ellei ole hyvää syytä olla tekemättä näin. Kahden vuoden

aikarajasta voidaan luopua, jos oikeushallinnon alaisessa rikosvahinkojen korvausyksikössä (*Compensation Services*) katsotaan, että viivästykselle on hyvä peruste ja että oikeuden toteutuminen edellyttää aikarajasta luopumista. Lisätietoja väkivaltarikosten uhreille maksettavista korvauksista on saatavilla osoitteesta http://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries.

Oikeuden määräämä korvaus

Magistrates' Court -tuomioistuin voi määrätä enintään 5 000 punnan vahingonkorvauksen syytettä kohden. Crown Court -tuomioistuimen toimivaltaa ei ole rajoitettu, mutta sen on otettava huomioon rikoksentekijän varallisuus.

Tuomioistuin asettaa asianmukaiseksi katsomansa korvaussumman ottaen huomioon syyttäjän ja puolustuksen esittämät todisteet ja lausumat.

Tuomioistuimet kiinnittävät erityisen paljon huomiota vahingonkorvausmääräysten laatimiseen, ja niiden on ilmoitettava perusteet tällaisen määräyksen antamatta jättämiselle.

Tuomioistuin on määrännyt rikoksentekijän maksamaan uhrille vahingonkorvausta. Miten uhri voi varmistaa, että rikoksentekijä maksaa korvauksen?

Korvausmääräyksen täytäntöönpanosta vastaa tuomioistuin.

Jos rikoksentekijä ei maksa korvausta, voiko valtio maksaa uhrille etumaksua tämän sijasta? Millä ehdoin?

Tuomioistuimen antamasta korvausmääräyksestä ei makseta ennakkomaksua Pohjois-Irlannissa.

Onko uhrilla oikeus saada korvausta valtiolta?

Uhrilla voi olla oikeus saada korvaus rikosvahingon korvausjärjestelmästä (*Criminal Injuries Compensation Scheme*). Lisätietoja on saatavilla osoitteesta https://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries.

Onko uhrilla oikeus saada korvausta, jos rikoksentekijää ei tuomita?

Uhrilla voi olla oikeus rikosvahingon korvausjärjestelmän mukaiseen korvaukseen, vaikka rikoksentekijää ei tunneta tai tätä ei ole tuomittu. Lisätietoja on saatavilla osoitteesta https://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries.

Onko mahdollista saada etumaksua sillä aikaa kun korvaushakemusta käsitellään?

Jos rikosvahinkojen korvausyksikkö on päättänyt, että uhrilla on oikeus maksuun, mutta ei vielä voi tehdä lopullista ratkaisua, se voi harkita välimaksun suorittamista. Tämä johtuu todennäköisesti siitä, että vahingon pitkäaikaisen vaikutuksen selvittämiseen tarvitaan enemmän aikaa.

Päivitetty viimeksi: 14/03/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

5 - Rikoksen uhrin oikeus saada tukea ja apua

Mihin on otettava yhteyttä?

Pohjois-Irlannissa toimivasta uhrien tietopalvelusta (*Victim Support NI*) saa tietoa lähellä sijaitsevista palveluista. Ks. rikosuhrin oikeuksien peruskirja (*Victim Charter)* ja todistajan oikeuksien peruskirja (*Witness Charter*). http://www.victimsupportni.com/

Rikoksen uhrien neuvontapuhelin

Uhrien tietopalvelulla on uhreille tarkoitettu neuvontapuhelin +44 808 168 9293.

Voiko uhri saada tukea maksutta?

Kyllä.

Millaista tukea rikoksen uhri voi saada valtiolta tai viranomaisilta?

Poliisin sekä uhrien ja todistajien tukiyksikön (*Victim and Witness Care Unit*) on annettava uhrille tietoa siitä, mistä ja miten tämä saa neuvontaa ja tukea, mukaan lukien terveydenhuollon tuki, asiantuntijatuki (kuten psykologin apu) ja vaihtoehtoinen majoitus.

Millaista tukea rikoksen uhri voi saada kansalaisjärjestöiltä?

Monet kansalaisjärjestöt ja vapaaehtoisjärjestöt tarjoavat apua, tukea, neuvontaa ja muita yleis- tai erikoispalveluja rikoksen uhreille kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla.

Päivitetty viimeksi: 14/03/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.